

Přírodovědecká
fakulta

Katedra ekologie a životního prostředí
Přírodovědecká fakulta Univerzity Palackého

Prof. Dr. Ing. Bořivoj Šarapatka, CSc.
vedoucí katedry

Šlechtitelů 27 | 783 71 Olomouc
E-mail: borivoj.sarapatka@upol.cz
T: 585 634 550

Záznam z workshopu Hraboš polní v zemědělské krajině, konaného 12. 1. 2024 na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

Workshopu se zúčastnilo 24 odborníků z rezortu životního prostředí, zemědělství, vč. podniků praxe a svazů, akademické sféry, výzkumných a kontrolních organizací. Po úvodu zástupců ministerstva životního prostředí a zemědělství přednesl prof. E. Tkadlec přednášku na téma Populační dynamika a management hraboše polního

(https://www.prf.upol.cz/files/PrF/katedry/ekologie/dokumenty/workshop_Prezentace.pdf), která otevřela následující bohatou diskuzi, kterou lze podle našeho názoru shrnout do následujících bodů:

1. Ze strany zemědělců zaznělo, že hraboš je existenční hrozbou pro zemědělské podniky a je nutné řešit mj. i problematiku kompenzací a zároveň zjednodušit systémy vyplácených náhrad (u chráněných živočichů, např. u křečka).
2. Zároveň jasně zaznělo, že aplikace rodenticidů do nor je v praxi neproveditelná a i tato aplikace má často nežádoucí dopady, kdy na velkých obhospodařovaných blocích není jistota dodržení technologické kázně.
3. Diskutována byla i otázka orby, která plně problém nevyřeší, je možné očekávat zpomalení růstu populace.
4. Komentáře směřovaly i k přerušovacím pásům (biopásy, vojtěška atd.) z pohledu refugia hraboše polního. Nutné je řešit druhové spektrum plodin na těchto plochách.
5. Pro praxi chybí v souvislosti s hrabošem nějaký systém včasného varování s využitím prediktivního modelování, který by umožnil včas řešit opatření.
6. Z pohledu ekologického pohledu je důležité realizovat krajinné prvky, a to nejen pro ptáčí, ale i savčí predátory (úkryty). Řešení si zaslouží i dočasné krajinné prvky.
7. V době přemnožení je jedinou účinnou metodou použití rodenticidního přípravku aplikovaného plošně na povrch půdy. Toto ale vyžaduje jasná pravidla, např. aplikaci v období pouze do konce března a u ozimů pak ještě od 2. poloviny října a v listopadu. Při tomto řešení musí být během doby expozice přípravku (3-4 dny) navržen systém plašení zejména ptáků, aby se zabránilo sekundárním otravám.
8. V přednášce prof. Tkadlece byla představena i problematika sekundárních otrav (viz prezentace) s tím, že by této problematice měla být věnována větší výzkumná pozornost.
9. Existují i alternativní metody (systémy Terier a Wumaki), které by měly být rovněž výzkumně posuzovány z hlediska jejich efektů a účinnosti.

Diskuze probíhala ve věcné rovině a vyplynula z ní nutnost řešení tohoto problému tak, aby se co nejvíce minimalizovaly škody jak pro zemědělce, tak pro ochranu přírody a krajiny. Kompetentní zastoupení pracovníků předložilo na workshopu podněty k dalšímu řešení a řada zúčastněných je ochotna být nápomocna při řešení tohoto tématu svými znalostmi a zkušenostmi.

Zapsali: Prof. Bořivoj Šarapatka, Prof. Emil Tkadlec, Dr. Jan Losík